Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19484

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i, Meral At?c? ve N. Cabaro?lu taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?retmenlerin s?n?f içi davran?? yönetimi becerilerine dair sahip olduklar? öz yeterlik (yetkinlik alg?s?) düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, toplam 15 maddeden olu?makta olup, üç alt boyuta ayr?lm??t?r: ?leti?im, Davran?? Yönetimi ve ??birli?i. Yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, ölçe?in hem genel puan hem de alt boyutlar baz?nda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Yetkinli?i, Yetkinlik Alg?s?, Davran?? Yönetimi, S?n?f Yönetimi, ?leti?im, ??birli?i, Psikometrik Geli?tirme

Yazarlar

Meral At?c?, N. Cabaro?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda kar??la?t?klar? ö?renci davran??lar?n? yönetme konusundaki alg?lanan yeterliliklerini ölçmektir. Bu yeterlilik alg?s?n?n belirlenmesi, ö?retmen e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi ve mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n saptanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Ölçek, ö?retmenlerin kendilerini ne kadar etkili gördüklerini ve bu etkinli?in hangi spesifik alanlarda (ileti?im, problem çözme, i?birli?i) yo?unla?t???n? ortaya ç?karmay? hedefler.

Ölçek, özellikle ö?retmenlerin istenmeyen davran??lara kar?? gösterdikleri tepkileri, ö?rencileriyle kurduklar? ileti?imin kalitesini ve ö?renci-aile i?birli?ine verdikleri önemi yetkinlik düzeyinde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Yap?

Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i, ö?retmenlerin alg?lanan yetkinliklerini üç temel faktör alt?nda yap?land?rmaktad?r. Bu faktörler, s?n?f içi davran?? yönetimi sürecinin farkl? yönlerini temsil etmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, sosyal ö?renme teorisinde önemli bir yer tutan, bireyin belirli bir eylemi ba?ar?yla gerçekle?tirme kapasitesine dair inanc? olan **Yetkinlik Alg?s?**d?r. Bu ba?lamda, ölçek spesifik olarak ö?retmenlerin s?n?f yönetimi becerilerine odaklanmaktad?r. Üç alt faktör ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

?leti?im: Ö?retmenin ö?renciyle etkili ve sakin bir ileti?im kurma, s?n?f içinde rahat hareket etme ve pozitif atmosfer yaratma yetkinli?ini ölçer.
Davran?? Yönetimi: ?stenmeyen davran??larla do?rudan ba?a ç?kma, çözüm üretme ve s?n?f disiplinini sa?lama konusundaki öz yeterli?i ifade eder.
??birli?i: Ö?renciyi yanl?? davran??a iten nedenlerin fark?nda olma, velilerle ve di?er payda?larla ortak çözüm yollar? geli?tirme yetkinli?ini kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, kapsaml? bir faktör analizi çal??mas? ile incelenmi?tir. Bu çal??ma sonucunda ölçe?in 15 maddeden ve 3 faktörden olu?an teorik yap?s? ampirik olarak do?rulanm??t?r. Faktörler, ?leti?im, Davran?? Yönetimi ve ??birli?i olarak adland?r?lm??t?r.

Elde edilen psikometrik veriler, ölçe?in yap?sal olarak güçlü oldu?unu ve ölçmek istedi?i kuramsal yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in toplam puan üzerinden hesaplanabilece?i gibi, spesifik olarak alt boyutlar baz?nda da anlaml? sonuçlar üretebilece?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (**Cronbach Alfa**) ve iki yar?m güvenirlik katsay?s? hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir.

Genel ölçek için elde edilen **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? .90 gibi yüksek bir de?erdir. Alt boyutlar için katsay?lar ise ?öyledir: ?leti?im alt boyutu için .89, Davran?? Yönetimi alt boyutu için .70, ve ??birli?i alt boyutu için .80. Bu de?erler, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in tüm maddeleri için iki yar?m güvenirlik katsay?s? .82 olarak bulunmu?tur.

Madde-toplam korelasyonlar? da incelenmi? ve tüm maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel özellik ile yeterli düzeyde tutarl?l?k gösterdi?i (en az .20 de?erini kar??lad???) tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçek maddelerinin homojenli?ini ve iç tutarl?l???n? desteklemektedir.

Faktör Analizi

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda tekrarlanan faktör analizi (3 kez yinelenen), ölçe?in nihai yap?s?n?n 15 madde ve 3 faktörlü oldu?unu kesinle?tirmi?tir. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen temel kan?tt?r.

Faktör yap?s? ve madde da??l?m? a?a??daki gibidir:

1. Faktör: ?leti?im (6 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM

2. Faktör: Davran?? Yönetimi (5 madde)
3. Faktör: ??birli?i (4 madde)

Faktörlerin güvenirlik katsay?lar? (Alpha de?erleri) da faktör analizinin sonuçlar?n? destekler nitelikte olup, 1. Faktör için .89, 2. Faktör için .70 ve 3. Faktör için .80 olarak hesaplanm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i (1=Bana hiç uygun de?il - 5=Bana tamam?yla uygun)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma genellikle ö?retmenler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Detayl? popülasyon bilgisi için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Yetkinlik Alg?s?, Davran?? Yönetimi, S?n?f Disiplini, Psikometrik Ölçek, ?ç Tutarl?l?k, Cronbach Alfa

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

?leti?im Adresi: pdrkong@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm?? olup, akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek serbesttir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Meral At?c? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Geli?tirme Y?l?: 2013

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? metodolojisi a?a??daki ba?lant?larda mevcuttur.

Kaynaklar

At?c?, M. ve Cabaro?lu, N. (2013). Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *22*(2), 223- 238.

Makalenin DergiPark ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: davranis-yonetiminde-ogretmen-yetkinlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Davran?? Yönetiminde Ö?retmen Yetkinlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 3 Alt Boyut ve 15 Maddeden olu?maktad?r:

?leti?im (6 madde): Ders anlat?rken s?n?fta sakin ve rahat bir ?ekilde dola?abilirim.
Davran?? Yönetimi (5 madde): S?n?fta kar??la?t???m istenmeyen bir davran??a espiri ile kar??l?k verebilirim.
??birli?i (4 madde): Ö?renciyi yanl?? davran??a iten birden fazla neden olabilece?inin fak?nday?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM